

marks Udsørgsmaal, for Betingelsen for, at det vil kunne hævde sig i den haarde Anfægtelse og lange Kamp, der endnu forestaaer det.

Jeg har nu tilladt mig med saa Ord at antyde Grunden, hvorfor jeg har anseet denne Sag, trods dens tilsyneladende ringere Betydning, for vigtig nok til at bringes under Omtale i den danske Rigsdag. Det vil beroe paa den allerede Kirkeministerens Svar, hvorvidt jeg vil finde mig foranlediget til at gaae videre ind paa det her løst antydede Spørgsmaal, idet jeg til Slutning kun skal gjøre de simple og sande Ord til mine, hvormed den Artikel, til hvilken jeg har sigtet, slutter, naar den siger: Er det ikke netop den samme slagne Landvei, ad hvilken Sønderjyder og saa mange andre Nabofolk ere bleve overvældede af Thyfkerne. Først nogle indvandrede Familier, begunstigede af svage Dyrigheder, derefter Fordring paa Rigeberettigelse og tilslut paa Herredomme. Det er Nøglen til vor hele nuværende Ulykke.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal indskrænke mig til at give bestemt Svar paa den Forespørgsel, der er stillet til mig, og som lyder saaledes: „Forholder det sig rigtigt, hvad der offentlig er blevet paastaet, at der i en dansk Kirke i Nørrejylland har været afholdt thydf Gubstjeneste for thydfsofte Medlemmer af Sognet?“ Det er den første Deel af Forespørgselen, og derpaa maa jeg besvære svare Ja. Den anden Deel af Forespørgselen lyder saaledes: „og at dette har fundet Billigelse hos den geistlige Dyrighed.“ Dertil kan jeg med Glæde svare ubetinget Nei. Det har ikke fundet Billigelse, for imidlertid at give det høie Thing Veilighed til fuldstændigt at lære Sagen at kjende, vil jeg ansee det for rigtigst at gjøre Thinget bekendt med den væsentligste Deel af den paagjældende Sognepræsts Erklæring, som jeg altsaa skal tillade mig forsaavidt at oplæse. Jeg skal dog forudstille den Bemærkning, at da den omtalte Beretning i Dansk Folketidende Nr. 12 for den 22de December 1865 var bleven Ministeriet bekendt, blev der under 23de December tilfrevet Biskoppen i Ribe Stift, som tydelig var betegnet at være den Paagjældende, om at afgive Erklæring, og denne Er-

klæring blev indsendt til Ministeriet i de første Dage af Januar. Den Præst, som der er Tale om, er Pastor Heinsen i Brørup og Lindknud Sogne i Malt Herred. Han er ganske rigtigt, som det i Artiklen siges, en sødt Friser, har taget Examen i Kjøbenhavn og har nu i en Række af Aar været Præst i Brørup og Lindknud Sogne. Den Deel af hans Erklæring, som jeg troer fyldestgjørende vil besvare Spørgsmaalet for hans Vedkommende, lyder saaledes: „Jeg har virkelig engang paa 1ste Paasstedag, uden at jeg nu med Bestemthed erindrer Aaret, efter endt Gubstjeneste, først i Lindknud og derpaa i Brørup, ifølge gjentagen baade skriftlig og mundtlig Begjæring, uden iforveien at have indhentet Tilladelse dertil, holdt en Prædiken i det thydske Sprog, eller, som Bladet udtrykker sig, holdt thydf Gubstjeneste, hvorved Oftringen dog maa være absolut Opdigtelse, da de i Sognet boende thydske Lodsieiere offrede med de andre Sognebeboere, og jeg af Udenjogns Beboere aldrig veed at have modtaget endog kun den allerringeste Gave. Men at Biskoppen herefter skulde have tilkjendegivet mig sit Bisfalb derfor, eller at han skulde have sendt mig en Skrivelse, hvori han roste og paastjænde denne min Færd, efterat han var underrettet derom af en privat Mand, er Usandhed, om ikke noget Værrer, efterdi jeg aldrig har modtaget noget Skriftligt i dette Anliggende. Meget mere har Biskoppen allerede i Sommerens Løb 1854, i Anledning af en af den daværende Kultusministerium under 24de August 1854 særskilt givne Tilladelse til at forberede og confirmere Pigen Caroline Lucie Sophie Cravach i det thydske Sprog, tilkjendegivet mig, at jeg skulde gjøre mig Umage for, at den paagjældende Mand's øvrige Børn bleve saaledes underviste i det danske Sprog, at de tilligemed de andre Sognebørn kunde confirmeres paa Dansk til Paassted, da jeg ikke oftere erholdt en saadan Tilladelse med hans (Biskoppens) Billie. Og, endskjønt jeg i dette Diebil ikke er istand til at producere denne Skrivelse, der er sendt mig ved den daværende Provst Ramsing: saa forsikrer jeg herved ved Alt, hvad der er helligt, at Meningen er rigtigt udtrykt. Hvad forresten Biskoppens personlige og mundtlige Ytringer til mig i Anledning af